

KRYTERIA STOPNI Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE IV

CELUJĄCY

Wiedza ucznia znacznie wykracza poza obowiązujący program nauczania.

Z zakresu *Sluchanie i mówienie*:

- słucha, rozumie wszystkie polecenia i precyzyjnie je wykonuje;
- reaguje na cudzą wypowiedź, głośna, wyraźnie i zdecydowanie przeciwstawia się lub aprobuje zdanie wypowiadających się, argumentuje i uzasadnia swoje myśli;
- słucha selektywnie, umie odróżnić informacje istotne od mniej ważnych, poszerza informacje korzystając z dodatkowych źródeł;
- mówiąc potrafi skupić na sobie uwagę odbiorcy, dobiera bogate słownictwo, właściwą intonację, gestykuluje; wypowiedź jest bogata, urozmaicona, wielozdaniowa, wypowiada się na dowolny temat.

Czytanie:

- czyta głośno, wyraźnie, różnicuje tempo i ton głosu w celu wyrażania uczuć, przedstawienia postaci lub nastroju;
- rozpoznaje znaki przestankowe, uzasadnia wpływ interpunkcji na rozumienie treści czytanego tekstu;
- czyta utwory spoza kanonu lektur szkolnych, przoduje w czytelnictwie pod względem ilości przeczytanych pozycji książkowych z bibliotek, wypowiada swoje zdanie na temat przeczytanych woluminów; umie polecić czytanie różnych tekstów kultury, zna adaptacje filmowe i teatralne wybranych pozycji i odtwórców głównych ról, reżyserów polskich;
- prenumeruje czasopisma;
- umie korzystać z katalogów, pomaga innym wyszukać żadaną książkę;
- umie korzystać ze słowników, instrukcji, wydawnictw informacyjnych, pomaga słabszym w opanowaniu wyżej wymienionych sprawności;
- umie zbudować reklamę, instrukcję obsługi, komiks, znaki informacyjne od innych obowiązujących;
- czyta ze zrozumieniem wszystkie teksty.

Pisanie:

- pisze kaligraficznie;
- pisze ortograficznie; bierze udział w konkursie ortograficznym;
- właściwie pod względem graficznym organizuje wypowiedź pisemną (akapity, przenoszenie, marginesy);
- w wypowiedziach jednozdaniowych tworzy poprawne związki oraz interpunkcję;
- wypowiedzi wielozdaniowe są spójne, zawierają właściwy szyk wyrazów i właściwe spójniki; wie, przed którymi należy postawić przecinek;
- umie wprowadzić do narracji dialogi;
- stosuje takie formy wypowiedzi jak: opowiadanie twórcze i odtwórcze, opis, plan szczegółowy i ramowy, list, ogłoszenie, zawiadomienie, życzenia.

Uczeń zna wszystkie wiadomości z zakresu gramatyki (fonetyki, fleksji, składni) i umiejętnie je wykorzystuje.

Uczeń bierze udział w konkursach literackich, gramatycznych i ortograficznych. Chętnie pomaga w nauce uczniom słabym, mającym niepowodzenia. W wypadku testów osiąga najwyższe punktację, świetnie się czuje w sprawności testowej.

BARDZO DOBRY

Uczeń opanował pełny zakres wiadomości określony programem nauczania.

Stuchanie i mówienie:

- słucha, rozumie polecenia, wykonuje je samodzielnie;
- słucha z uwagą cudzych wypowiedzi, podpowiada, gestem lub mimiką wykazuje zrozumienie, lub protest;
- udziela informacji, używając wypowiedzi stosownych do okoliczności;
- buduje wypowiedzenia pojedyncze i złożone;
- udziela dokładnej odpowiedzi na pytanie;
- słucha selektywnie, umie odróżnić informacje istotne, dobiera odpowiednich słów, rozmawia z różnymi osobami na różne tematy;
- czyta ze zrozumieniem odpowiednie teksty.

Czytanie:

- czyta głośno, wyraźnie, poprawnie, płynnie z uwzględnieniem znaków przestankowych;
- czyta wszystkie lektury obowiązujące dla danego etapu;
- czyta z podziałem na role, oddając charakter postaci;
- odróżnia tekst narracji od partii dialogowych;
- wypowiada się na temat przeczytanych tekstów kultury, obejrzanego filmu; świadomie korzysta z audycji radiowych, telewizji;
- czyta czasopisma;
- umie korzystać z katalogów, instrukcji, słowników;
- umie odróżnić: reklamę, instrukcję obsługi, komiks.

Pisanie:

- pisze estetycznie;
- pisze poprawnie pod względem ortograficznym i kaligraficznym;
- umie komponować wypowiedź trójdzielną;
- umie przenosić wyrazy;
- umie zapisać dialog, wprowadzić narrację; stosuje akapity;
- wypowiedzi pojedyncze są rozbudowane, wypowiedzi złożone są logiczne, zawierają spójniki, właściwy szyk;
- umie skomponować: opowiadanie twórcze i odtwórcze, plan, opis, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia;

Uczeń bardzo dobrze opanował wiadomości z zakresu nauki o języku i umiejętnie je wykorzystuje.

Uczeń często służy radą i pomocą uczniom mającym trudności w nauce. Bardzo dobrze opanował sprawność rozwiązywania poleceń testowych.

DOBRY

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy.

Słuchanie i mówienie:

- słucha, reaguje na cudzą wypowiedź stosownie do okoliczności;
- rozumie polecenia, wykonuje je, pyta;
- udziela odpowiedzi na pytanie podstawowe;
- zadaje pytania w celu uzyskania informacji, jeśli czegoś nie rozumiał; umie pytanie skomponować;
- uczestniczy w rozmowie, przestrzega zasad kulturalnej rozmowy;
- wygłasza teksty na pamięć.

Czytanie:

- czyta poprawnie, stosuje zasady prawidłowego przestankowania;
- czyta cicho i w większości rozumie czytany tekst, doskonali technikę czytania ze zrozumieniem;
- odróżnia tekst narracji od partii dialogowych;
- czyta, choć zdarza się, że z opóźnieniem, lektury obowiązujące dla danego etapu kształcenia;
- rozumie czytane teksty kultury: teatru, filmu, telewizji, wypowiada swoje zdanie na ich temat;
- umie korzystać ze słownika ortograficznego;
- czyta, przegląda doraźnie czasopisma, instrukcje, łamigłówki, komiksy, katalogi.

Pisanie:

- pisze kształtnie, czytelnie;
- stosuje zasady poprawnej pisowni, błędy koryguje;
- zna zasady zapisu tekstu, pomyłki stara się poprawiać;
- nie ma kłopotów z budową wypowiedzi pojedynczych, gubi się czasami w budowaniu wypowiedzi złożonych, zdarzają się w nich błędy stylistyczne, lecz czyni postępy;
- udziela odpowiedzi kilkudzaniowej na zadane pytanie;
- poprawnie wprowadza dialog, myli czasami kolejność wprowadzania partii narracyjnych i interpunkcję;
- układa plan ramowy;
- umie zredagować list, życzenia, zawiadomienie jako wypowiedź nierozbudowaną, zawierającą istotne i niezbędne treści;
- zna podstawowe pojęcia z zakresu fleksji, składni, fonetyki, mimo że wymaga naprowadzenia w celu zdobycia pewności;

Uczeń swoje wątpliwości próbuje wyjaśnić, często pyta, jest dość aktywny, obowiązkowy. Często stosuje zapis na brudno i umie sprawdzić swój zapis, nanieść poprawki. Dobrze radzi sobie z poleceniami testowymi.

DOSTATECZNY

Uczeń opanował istotniejsze treści i umiejętności przewidziane programem, które pozwolą mu orientować się w materiale.

Sluchanie i mówienie:

- słucha, reaguje na cudzą wypowiedź gestem, mimiką stosownie do okoliczności;
- udziela odpowiedzi na wybrane pytania z pomocą współrozmówcy, nauczyciela, naprowadzony radzi sobie z udzielaniem odpowiedzi;
- buduje wypowiedzenia pojedyncze, rzadko rozwinięte,
- czyta rzadka, więc ma ubogie słownictwo, wypowiada się mało wyczerpująco, lecz umie przekazać istotę czytanego tekstu, zdarza się, że czytając zwróci uwagę na wydarzenia epizodyczne;
- bierze udział w dyskusji na lekcji po wywołaniu do odpowiedzi.

Czytanie:

- czyta głośno z pominięciem znaków przestankowych;
- traci płynność przy czytaniu wyrazów wielosylabowych, nieprzyswojonych;
- czyta z podziałem na role bez emocji, nie różnicuje tempa i tonu głosu;
- czyta cicho, powoli, często nie rozumie czytanego tekstu, wymaga pomocy ze strony nauczyciela, próbuje pokonać trudności i czyni postępy;
- z niechęcią odnosi się do czytania lektur, zdarza się, że zacznie, lecz nie skończy książki, łatwo się zniechęca do czytania lektur objętościowych, chętniej czyta krótsze pozycje;
- rzadka przegląda czasopisma, dużo czasu poświęca programom telewizyjnym ze stratą na rzecz beletrystyki, rzadko wybiera programy oświatowe, edukacyjne;
- od czasu do czasu korzysta ze słowników;
- czyta komiksy, interesuje się reklamą;
- umie skomponować życzenia, zawiadomienie, napisać list; czytając rozpoznaje dane formy.

Pisanie:

- pisze czytelnie;
- stosuje zasady poprawnej pisowni, lecz wymaga kontroli i naprowadzenia;
- poprawia błędy składniowe, utrudniające zrozumienie wypowiedzi;
- buduje wypowiedzenia oznajmujące, rzadziej pytające, rozkazujące lub wykrzyknikowe;
- umie zapisać rozmowę z pomocą nauczyciela, kolegów;
- umie skomponować plan;
- opowiadania, listy, opisy pisze w formie skrótowej, używa licznych powtórzeń;
- ma kłopoty z kompozycją trójdzielną i graficznym obrazem tekstu, lecz próbuje temu zapobiec.

Uczeń tylko z pomocą nauczyciela orientuje się w zakresie wiedzy o języku, samodzielnie rozpoznaje najistotniejsze zjawiska językowe, często powtarzane, powroty do zagadnień wymagają przypomnienia jeśli czasokres ich wprowadzania jest dłuższy niż 2 miesiące.

Uczeń dość dobrze orientuje się w zadaniach testowych.

DOPUSZCZAJĄCY

Uczeń samodzielnie, częściej z pomocą nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności.

1. Technika cichego i głośnego czytania pozwala na zrozumienie tekstu.
2. Błędy językowe, stylistyczne, logiczne i ortograficzne popełnione w wypowiedzeniach pisemnych nie przekraczają wartości pracy i wysiłku ucznia.
3. Zna podstawowe zasady ortograficzne na tyle, by umieć poprawić wskazany przez nauczyciela błąd, umie znaleźć potrzebny wyraz w słowniku ortograficznym.
4. Opanował umiejętność słuchania, próbuje się skupić. Przyznaje się, kiedy czegoś nie rozumie. Umie opowiedzieć w sposób skrótowy obejrzany film, zaistniałe wydarzenie, opisać przedmiot, postać, wygłosić z pomocą nauczyciela tekst z pamięci.
5. Píše czytelnie.
6. Stosuje się do wymogów graficznych zapisu. Błędy zapisu poprawia, umie nanieść poprawki.
7. Umie rozróżnić takie formy jak: list, dialog, rzadko życzenia, ogłoszenia, narrację, opis.
8. Wie, co to rzeczownik, czasownik, przymiotnik, inne części mowy rozpoznaje z pomocą nauczyciela.

Wiadomości i umiejętności, jakie posiadał uczeń, pozwolą mu bez większych kłopotów orientować się w materiale. Radzi sobie w rozumieniu poleceń testowych.

NIEDOSTATECZNY

Uczeń nie opanował podstawowych wiadomości, które pozwoliłyby mu opanować podane umiejętności, nie robi postępów, uchyla się od próby poprawy i uzupełnienia braków. Ocena niedostateczną dostaje uczeń za to, że uchyla się w sposób rażący od swoich obowiązków. Ocena niedostateczna nie rokuje nadziei na nadrobienie zaistniałych zaległości. Wymaga stałej konsultacji z domem rodzinnym dziecka. Nie radzi sobie z testami, nie rozumie poleceń. Nie próbuje pokonać niepowodzenia, lekceważy istotne formy pomocy.

KRYTERIA STOPNI Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE V

CELUJĄCY

Wiedza ucznia znacznie wykracza poza obowiązujący program nauczania. Uczeń twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania.

Słuchanie i mówienie:

- słucha w skupieniu, rozumie wszystkie polecenia i precyzyjnie je wykonuje;
- świadomie i aktywnie uczestniczy w rozmowie na rozmaite tematy, proponuje rozwiązania oryginalne i wykraczające poza obowiązujący zakres;
- bierze udział w dyskusji, prowadzi rozmowę telefoniczną używając bogatego słownictwa, właściwie interpretuje rozmaite opinie dyskutantów, jasno i przekonywująco wyraża swój punkt widzenia;
- umie odróżnić fakty od opinii, stosuje wyrażenia oceniające;
- wypowiedzi są rzetelne, posługuje się cytatami, zdania są bogato rozwinięte;
- bierze udział w konkursach recytatorskich i osiąga wyróżnienia.

Czytanie tekstów słownych i odczytywanie innych tekstów kultury:

- bierze udział w konkursie pięknego czytania, recytacji;
- czyta poprawnie i wyraźnie z odpowiednim zaznaczeniem akcentów emocjonalnych;
- czyta cicho, świadomie, korzysta z książki jako źródła wiedzy, dostrzega ważne treści i je zaznacza;
- świadomie słucha audycji radiowych i ogląda programy telewizyjne;
- sięga po różne czasopisma, poleca wybrane artykuły i uzasadnia swój wybór, zna układ treści czasopism;
- korzysta samodzielnie z wydawnictw informacyjnych, katalogów, instrukcji, odczytuje reklamy, rebusy, szarady – reklamy odbiera selektywnie, wyraża swoją opinię;
- czyta wszystkie lektury.

Pisanie:

- pisze kaligraficznie;
- pisze ortograficznie, bierze udział w konkursie ortograficznym;
- właściwie organizuje wypowiedź pod względem graficznym;
- redaguje dedykację, komplement, sprzeciw, informację skierowaną do określonego adresata;
- umie zaplanować wypowiedź pisemną;
- redaguje samodzielnie plan ramowy i szczegółowy i umie rozwinać każdy z poszczególnych punktów, umie przekształcać dialogi w tekst ciągły i odwrotnie;
- pisze opowiadanie twórcze z dialogiem i opisem;
- redaguje listy wyrażające określone intencje;
- umie zrelacjonować przebieg wydarzenia, imprezy;
- bierze udział w konkursach literackich.

Nauka o języku:

Treści kształcenia ze składni, fleksji, fonetyki opanował dokładnie, często wykracza poza określony zakres wiedzy. Bierze udział w konkursach wiedzy, pomaga słabszym, służy radą. Wzorowo wykonuje testy.

BARDZO DOBRY

Uczeń opanował pełny zakres wiadomości określony programem nauczania.

Sluchanie i mówienie:

- słucha, rozumie polecenia, wykonuje je sumiennie;
- świadomie i aktywnie uczestniczy w rozmowie, stosuje formy grzecznościowe;
- bierze udział w dyskusji, mówi na temat, buduje spójną wypowiedź, posługuje się bogatym językiem;
- umie zainteresować i wyrazić własny stosunek do zasłyszanych treści;
- umie złożyć sprawozdanie, relację z uroczystości lub innego wydarzenia;
- umie ocenić postępowanie postaci literackiej i rzeczywistej;
- bierze udział w konkursach recytatorskich.

Czytanie:

- czyta głośno, wyraźnie, różnicuje tempo i ton głosu, podkreśla głosem ważne treści i uczucia;
- bierze udział w konkursie pięknego czytania na forum klasy;
- czyta ze zrozumieniem, umie uzasadnić własne zdanie przez odwołanie do tekstu;
- czyta wszystkie lektury obowiązujące;
- słucha audycji radiowych, ogląda programy telewizyjne wybiórczo;
- umie porównać utwór literacki a jego adaptacją filmową;
- przegląda czasopisma, zna ich układ treści;
- sięga po różne rodzaje wydawnictw encyklopedycznych, słowników;
- umie skorzystać samodzielnie z instrukcji, katalogów bibliotecznych, rozwiązać szarady, rebusy, krytycznie odbiera reklamy, wybiórczo do nich podchodzi.

Pisanie:

- pisze czytelnie, estetycznie;
- pisze poprawnie pod względem gramatycznym – ortograficznym;
- umie graficznie zorganizować wypowiedź;
- buduje wypowiedzenia pojedyncze rozwinięte, ze szczególnym zwróceniem uwagi na poprawność związków wyrazowych;
- stosuje wypowiedzi wielozdaniowe: opisy, opowiadania, dialogi, listy, sporządza samodzielnie notatkę z lektury, zaproszenie, sprawozdanie;
- umie sprawdzać swoje prace pisemne i kolegów w celu znalezienia pomyłek.

Nauka o języku

Uczeń opanował wszystkie wiadomości z kształcenia językowego, swobodnie porusza się w obrębie składni, fleksji, fonetyki. Pomaga słabszym, Bardzo dobrze radzi sobie z testami.

DOBRY

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy przewidziane programem nauczania.

Sluchanie i mówienie:

- słucha, reaguje na cudzą wypowiedź stosownie do okoliczności;
- rozumie polecenia, wykonuje je, jeśli czegoś nie rozumie, to pyta;
- udziela odpowiedzi na pytania podstawowe;
- umie zaprosić na urodziny, poprosić o pomoc, kontynuować rozmowę telefoniczną, używając form grzecznościowych;
- umie opowiedzieć z pomocą planu treść mitu, powieści, filmu, opisać ustnie swój pokój, szkołę, klasę; próbuje charakteryzować postać;
- bierze udział w rozmowie, wysłuchuje uwag kolegów i próbuje się do nich odnieść;
- wygłasza z pamięci wybrane teksty.

Czytanie:

- czyta głośno, poprawnie, stosuje zasady właściwego przestankowania;
- ćwiczy czytanie ciche ze zrozumieniem;
- czyta, czasami z opóźnieniem lektury uzupełniające i obowiązkowe
- czyta teksty kultury dotyczące teatru, filmu, rozumie treść;
- czyta wybrane czasopisma, komiksy, instrukcje;
- korzysta ze słowników, encyklopedii;
- rozwiązuje szarady, krzyżówki, rebusy;
- umie wybiórczo podejść do programów radiowych i TV.

Pisanie:

- pisze czytelnie, kształtnie;
- stosuje zasady poprawnej pisowni, błędy poprawia;
- zna zasady graficznego podziału tekstu, błędy koryguje;
- sprawdza dokładność zapisanego przez siebie tekstu przed przepisaniem na czysto;
- redaguje plan ramowy, rzadziej szczegółowy;
- umie skomponować opowiadanie odtwórcze, twórcze, używa wypowiedzeń pojedynczych rozwiniętych, czyni postępy w interpunkcji;
- zna zasady kompozycji listu, zaproszenia, notatki z lektury, sprawozdania, pisze w/w teksty po zaciągnięciu opinii nauczyciela.

Nauka o języku:

Uczeń opanował podstawowe pojęcia z zakresu składni, fleksji, fonetyki. Wątpliwości wyjaśnia, często pyta, odwołuje się do wydawnictw informacyjnych. Dobrze radzi sobie z testami.

DOSTATECZNY

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności zawarte w programie, które umożliwiają mu postępy w dalszym uczeniu się i poruszaniu w obrębie określonych umiejętności.

Sluchanie i mówienie:

- słucha, żywo reaguje na cudzą wypowiedź, wyraża swoją aprobatę lub dezaprobatę;
- odpowiada na istotne pytania, przy odpowiedziach kłopotliwych pyta, słucha podpowiedzi;
- bierze udział w dyskusji, reaguje mimiką, gestem, umie wyrazić swoje zdanie;
- udziela odpowiedzi ubogich, jednozdaniowych;
- rozpoznaje z pomocą nauczyciela takie formy wypowiedzi jak: list, zaproszenie, komiks, opis, opowiadanie, plan;
- wygłasza tekst z pamięci z pomocą nauczyciela;
- ma ubogie słownictwo.

Czytanie:

- czyta głośno z pominięciem znaków przestankowych, traci płynność, słabe tempo czytania, wyrazy wielosylabowe składa;
- dużo ćwiczy się w czytaniu ze zrozumieniem, ma kłopoty z udzielaniem wyczerpującej odpowiedzi na podstawowe pytania; wymaga pomocy nauczyciela, kolegów;
- korzysta ze słownika ortograficznego niesystematycznie;
- z trudnością posługuje się słownikami i encyklopedią, lecz z pomocą innych radzi sobie dość dobrze;
- czyta wybrane, bardzo chodliwe czasopisma;
- czyta komiksy chętnie; chętnie też rozwiązuje rebusy, krzyżówki, szarady;
- czyta, lecz nie do końca lektury i teksty do obowiązkowego czytania, umie przekazać istotne fabuły;
- czyni postępy w czytaniu instrukcji, jest krytyczny wobec reklam i programów RTV.

Pisanie:

- pisze czytelnie, kształtnie;
- stosuje zasady poprawnej pisowni, lecz często wymaga skontrolowania, zwrócenia uwagi i przypominania zasad, błędy umie poprawić;
- poprawia błędy utrudniające zrozumienie wypowiedzi: interpunkcję, stylistykę, logikę;
- stara się przepisywać bez błędów;
- używa wypowiedzeń pojedynczych rozwiniętych; rzadko złożonych, ma kłopoty z interpunkcją;
- ma kłopoty z kompozycją trójdzielną, z graficznym zapisem tekstu, lecz próbuje temu zaradzić.

Nauka o języku:

Uczeń opanował na tyle wiadomości ze składni, fonetyki i fleksji, że jest w stanie poruszać się w materiale i wypracować podstawowe umiejętności. Radzi sobie z poleceniami testowymi.

DOPUSZCZAJĄCY

Uczeń samodzielnie, częściej z pomocą nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności:

1. Jego technika cichego i głośnego czytania pozwala na zrozumienie tekstu.
2. Względna poprawność językowa i rzeczowa wypowiedzi ustnych świadczy o zrozumieniu przez niego analizowanego zagadnienia.
3. Błędy językowo – stylistyczne, logiczne i ortograficzne popełnione w wypowiedziach pisemnych nie przekreślają wartości pracy i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie.
4. Stopień opanowanych przez niego wiadomości pozwala na wykonanie zadań typowych, o niewielkim zakresie trudności, samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela.
5. Rozróżnia części mowy.
6. Wskazuje podmiot, orzeczenie o określenia.
7. Odmienia rzeczownik i przymiotnik przez przypadki.
8. Odmienia czasownik przez osoby, liczby, czasy, tryby.
9. Odróżnia zdanie od równoważnika zdania, zdanie pojedyncze od złożonego.
10. Wyróżnia głoski, litery i sylaby w podanym wyrazie.
11. Poprawnie pisze wyrazy poznane na lekcjach ortografii (65 – 50%) oraz zna podstawowe zasady ortograficzne.

NIEDOSTATECZNY

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował podstawowych wiadomości z fleksji, składni, słownictwa, ortografii w zakresie redagowania poznanych form wypowiedzi oraz elementarnych wiadomości z zakresu budowy i analizy utworu literackiego, przewidzianych podstawą programową w klasie piątej;
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania nawet w stopniu miernym;
- jego wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym;
- w wypowiedziach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych.

Nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności. Uchyła się od swoich obowiązków. Nie radzi sobie z testami, nie rozumie poleceń.

KRYTERIA STOPNI Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE VI

CELUJĄCY

Wiedza ucznia znacznie wykracza poza obowiązujący program. Uczeń twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania.

Sluchanie i mówienie:

- słucha w skupieniu, rozumie wszystkie polecenia i precyzyjnie je wykonuje;
- świadomie i aktywnie uczestniczy w rozmowie na rozmaite tematy, proponuje rozwiązania oryginalne i wykraczające poza obowiązujący zakres;
- jego wypowiedzi ustne są bezbłędne, cechują się dojrzałością myślenia;
- nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości;
- potrafi samodzielnie zgromadzić argumenty na potwierdzenie swoich racji, w tym cytuje odpowiednie fragmenty tekstu;
- dostosować swoją wypowiedź do określonego adresata;
- swobodnie posługiwać się terminami literackimi, filmowymi i teatralnymi przewidzianymi w programie;
- bierze udział w konkursach literackich, ortograficznych i osiąga w nich sukcesy;
- podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych, prezentuje wysoki poziom merytoryczny.

Czytanie:

- bierze udział w konkursie pięknego czytania, recytacji;
- czyta poprawnie i wyraźnie z odpowiednim zaznaczeniem akcentów emocjonalnych;
- czyta cicho, świadomie, korzysta z książki jako źródła wiedzy, dostrzega ważne treści i je zaznacza;
- świadomie słucha audycji radiowych i ogląda programy telewizyjne;
- czyta wszystkie lektury;
- sięga po różne czasopisma, poleca wybrane artykuły i uzasadnia swój wybór, zna układ treści czasopism;
- potrafi poszukiwać i wykorzystywać informacje z różnych źródeł i oceniać ich przydatność;

Pisanie:

- pisze kaligraficznie;
- pisze ortograficznie, bierze udział w konkursie ortograficznym;
- potrafi budować wypowiedź pisemną o trójdzielnej kompozycji, z zachowaniem reguł interpunkcyjnych, ortograficznych i językowych;
- redaguje samodzielnie charakterystykę postaci, charakterystykę porównawczą i autocharakterystykę: określa motywację czynów bohatera, ocenia ich postępowanie;
- opowiadania twórcze wzbogaca dialogami, elementami opisów, charakterystyki;
- ten sam tekst potrafi przedstawić w formie streszczenia, opisu, opowiadania;
- w sposób świadczący o gruntownej znajomości utworu redaguje list do postaci literackiej;
- tworzy notatkę w postaci mapy mentalnej i streszczenia;

- bezbłędnie pisze sprawozdanie ze spaceru, wycieczki, a w pracy poświęconej oglądanemu filmowi lub spektaklowi teatralnemu podejmuje próby napisania recenzji;
- dokonuje samodzielnie analizy i interpretacji wiersza, wyodrębnia tropy stylistyczne, odróżnia obrazowanie realistyczne od fantastycznego.

Nauka o języku:

Treści kształcenia ze składni, fleksji, fonetyki, słowotwórstwa opanował dokładnie, często wykracza poza określony zakres wiedzy. Bierze udział w konkursach wiedzy, pomaga słabszym kolegom, służy im radą. Wzorowo wykonuje polecenia testowe.

BARDZO DOBRY

Uczeń opanował pełny zakres wiadomości określony programem nauczania.

Słuchanie i mówienie:

- słucha, rozumie polecenia, wykonuje je sumiennie;
- świadomie i aktywnie uczestniczy w rozmowie, stosuje formy grzecznościowe;
- bierze udział w dyskusji, mówi na temat, buduje spójną wypowiedź, posługuje się bogatym językiem;
- potrafi samodzielnie wnioskować, myśleć logicznie;
- rozumie i poprawnie posługuje się terminami w zakresie wiedzy o epice, wierszu, nowych gatunkach literackich (ballada, rodzaje powieści, dramat);
- potrafi dostosować swoją wypowiedź do określonego adresata;
- bierze udział w konkursach recytatorskich.

Czytanie:

- czyta głośno, wyraźnie, różnicuje tempo i ton głosu, podkreśla głosem ważne treści i uczucia;
- czyta ze zrozumieniem, umie uzasadnić własne zdanie przez odwołanie się do tekstu;
- czyta wszystkie lektury obowiązkowe;
- słucha audycji radiowych, ogląda programu TV wybiórczo;
- umie porównać utwór literacki z jego adaptacją filmową;
- biegle posługuje się słownikami i encyklopedią;
- przegląda czasopisma;
- umie skorzystać samodzielnie z instrukcji, katalogów bibliotecznych.

Pisanie:

- pisze czytelnie, estetycznie;
- pisze poprawnie pod względem stylistycznym – językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym;
- samodzielnie sporządza notatki z lekcji, selekcjonuje materiał rzeczowy;
- potrafi graficznie zorganizować wypowiedź;
- bezbłędnie pisze charakterystykę postaci, podejmuje próbę redagowania charakterystyki porównawczej i autocharakterystyki;
- opowiadania twórcze wzbogaca dialogami, elementami opisów, charakterystyki;
- redaguje list do postaci literackiej;
- bezbłędnie pisze sprawozdanie ze spaceru, wycieczki; podejmuje próbę napisania recenzji spektaklu teatralnego lub obejrzanego filmu;
- umie sprawdzać swoje i kolegów prace pisemne w celu znalezienia pomyłek;

- dokonuje samodzielnie analizy i interpretacji wiersza, wyodrębnia tropy stylistyczne.

Nauka o języku:

Uczeń opanował wszystkie wiadomości z kształcenia językowego, swobodnie porusza się w obrębie składni, fleksji, fonetyki, słowotwórstwa. Pomaga słabszym. Bardzo dobrze radzi sobie z testami.

DOBRY

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy przewidziane programem nauczania w klasie VI.

Słuchanie i mówienie:

- słucha, reaguje na cudzą wypowiedź stosownie do okoliczności;
- rozumie polecenia, wykonuje je, jeśli czegoś nie rozumie, to pyta;
- udziela odpowiedzi na pytania podstawowe;
- potrafi opowiedzieć z pomocą planu treść powieści, filmu;
- bierze udział w rozmowie, wysłuchuje uwag kolegów i próbuje się do nich odnieść;
- wygłasza z pamięci wybrane teksty;

Czytanie:

- czyta głośno, poprawnie, stosuje zasady właściwego przestankowania;
- ćwiczy czytanie ciche ze zrozumieniem;
- czyta, czasami z opóźnieniem lektury;
- czyta teksty kultury dotyczące teatru, filmu;
- czyta wybrane czasopisma;
- korzysta ze słowników, encyklopedii;

Pisanie:

- pisze czytelnie, kształtnie;
- stosuje zasady poprawnej pisowni, błędy koryguje;
- zna zasady graficznego podziału tekstu;
- podejmuje próby napisania: opowiadania twórczego z dialogiem, elementami opisu, listu literackiego, charakterystykę z pogłębioną oceną postaci, sprawozdania ze spektaklu teatralnego, filmu;
- poprawnie pisze plan ramowy i szczegółowy;
- wskazuje poznane środki stylistyczne w wierszu.

Nauka o języku:

Uczeń opanował podstawowe pojęcia z zakresu składni, fleksji, fonetyki, słowotwórstwa. Wątpliwości wyjaśnia, często pyta, odwołuje się do wydawnictw informacyjnych. Dobrze radzi sobie z poleceniami testowymi.

DOSTATECZNY

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności zawarte w programie, które umożliwiają mu postępy w dalszym uczeniu się i poruszaniu w obrębie określonych umiejętności.

Sluchanie i mówienie:

- słucha, żywo reaguje na cudzą wypowiedź, wyraża swoją aprobatę lub dezaprobatę;
- odpowiada na istotne pytania, przy odpowiedziach kłopotliwych pyta, słucha odpowiedzi;
- bierze udział w dyskusji, reaguje mimiką, gestem, umie wyrazić swoje zdanie;
- udziela odpowiedzi ubogich, jednozdaniowych;
- poprawia popełnione błędy językowe przy pomocy nauczyciela, gromadzi słownictwo na zadany temat.

Czytanie:

- jego technika głośnego i cichego czytania pozwala na zrozumienie tekstu;
- czyta głośno z pominięciem znaków przestankowych, traci płynność, słabe tempo czytania;
- dużo ćwiczy się w czytaniu ze zrozumieniem, ma kłopoty z udzielaniem wyczerpującej odpowiedzi na podstawowe pytania; wymaga pomocy nauczyciela, kolegów;
- czyta, lecz nie do końca lektury;
- potrafi wyróżnić podstawowe elementy świata przedstawionego.

Pisanie:

- pisze czytelnie, kształtnie;
- stosuje zasady poprawnej pisowni, lecz często wymaga skontrolowania, zwrócenia uwagi i przypominania zasad, błędy umie poprawić;
- używa wypowiedzi pojedynczych rozwiniętych; rzadka złożonych, ma kłopoty z interpunkcją;
- w miarę samodzielnie posługuje się następującymi formami wypowiedzi: opowiadanie, opowiadanie z dialogiem, streszczenie, opis, sprawozdanie, charakterystyka postaci, list, zaproszenie, telegram.

Nauka o języku:

Uczeń opanował na tyle wiadomości ze składni, fonetyki, fleksji, słowotwórstwa, że jest w stanie poruszać się w materiale i wypracować podstawowe umiejętności. Radzi sobie z testami.

DOPUSZCZAJĄCY

Uczeń samodzielnie, częściej z pomocą nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności.

1. Technika czytania pozwala na zrozumienie tekstu.
2. Względna poprawność językowa i rzeczowa wypowiedzi ustnych świadczy o zrozumieniu przez niego analizowanego zagadnienia.
3. W wypowiedziach pisemnych popełnione błędy językowe, stylistyczne, logiczne i ortograficzne nie przekraczają wartości prac i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie.

4. Stopień opanowania przez niego wiadomości pozwala na wykonanie zadań typowych, o niewielkim zakresie trudności, samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela.
5. Przy pomocy nauczyciela rozpoznaje części mowy i funkcję w zdaniu.
6. Odróżnia zdania pojedyncze od złożonych i próbuje określić ich rodzaj.
7. Łączy wyrazy w zespoły składniowe.
8. Zestawia pary wyrazów podstawowych i pochodnych.
9. Przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazu o przejrzystej budowie – wskazuje podstawę słowotwórczą i formant.
10. Nazywa typy formantów.
11. Tworzy wyrazy pochodne za pomocą podanych formantów.

NIEDOSTATECZNY

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował podstawowych wiadomości w zakresie fleksji i składni, frazeologii i redagowania wypowiedzi oraz elementarnych wiadomości z zakresu budowy i analizy utworu literackiego, przewidzianych podstawą programową;
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania w stopniu zadowalającym. Jego wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym;
- w wypowiedziach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych, językowych, stylistycznych i logicznych;
- nie radzi sobie z testami, nie rozumie poleceń.

Uczeń nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności.